

Wstęp

W imieniu redakcji zapraszam do lektury kolejnego numeru *Studiów z Polityki Publicznej*. W tym zeszycie znalazły się teksty z kilku dziedzin. Wciąż tematem jest problematyka pandemii COVID-19, tym razem w kontekście polityki przestrzennej miast.

Maciej J. Nowak i Krzysztof Simon przeanalizowali to, jak należy planować przestrzenie miasta, aby realizowane projekty ułatwiły poradzenie sobie z ewentualną kolejną pandemią. Należy pokonać tu wiele różnych barier, na które wskazują autorzy, m.in. słabości związane z opracowywaniem przestrzennych koncepcji rozwoju w skali miast. „Wiąże się to z aktualną formułą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”, brakiem wytycznych urbanistycznych dotyczących znaczących części miast, brakiem obowiązku uchwalania planów zagospodarowania przestrzennego oraz generalnie chaosem przestrzennym.

Publikujemy też dwa teksty dotyczące szeroko rozumianej polityki kulturalnej. Piotr Zbieranek zbadał w szczególności wdrażanie nowych technik zarządczych w tym obszarze jako sposób dopasowywania polityk do zjawiska rosnącej złożoności świata społecznego. Przywołał takie pojęcia, jak *metagovernance*, instytucje ramowe (jako nowy typ aktora) czy horyzontalne sieci interesariuszy polityki publicznej. Wskazał nowy typ mechanizmu koordynacji w polityce kulturalnej. Jędrzej Wijas przeanalizował z kolei politykę wobec twórców sztuki w latach 2020–2021. Przypomniał konsekwencje braku efektywnych działań w tej sferze. Opisał też niedokończony proces tworzenia regulacji prawnych, które mają określić status artysty zawodowego.

W dwóch kolejnych tekstach podjęto problematykę partycypacji społecznej w procesie programowania polityk publicznych. Wojciech Ufel na podstawie m.in. własnych obserwacji omówił I Wrocławski Panel Obywatelski (2020). Uznał go za

przykład zastosowania praktyki deliberacyjnej. To zjawisko, które zaczęło się – zdaniem autora – w polskich samorządach w 2016 r., wskazuje na mocne i słabe strony takiego przedsięwzięcia. Oceniono je jako obiecującą metodę zwiększania partycypacji obywatelskiej w procesie decyzyjnym, jakkolwiek taka inicjatywa generuje istotne wyzwania w sferze jej planowania czy moderowania.

Z kolei Samuel Uwem Umoh przenosi nas pod inną szerokość geograficzną, napisał bowiem o udziale społeczeństwa w kształtowaniu polityki publicznej w Republice Południowej Afryki. Wskazał na innowacje w tym procesie, które służą głębszemu zaangażowaniu obywateli we współdecydowanie. Autor bazował m.in. na: wywiadach z posłami, protokołach parlamentarnych i obserwowaniu debat plenarnych.

Andrzej Zybala